

متن سخنرانی افتتاحیه جناب آقای دکتر سید مهدی عمرانی رئیس موسسه عالی بانکداری ایران

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين، انه خير ناصر و معين

جناب آقای رئیس، اساتید محترم، مدیران و اعضاء هیأت مدیره معزز بانکها، محققان و صاحب نظران گرانقدر، میهمانان عزیز، خانمها، آقایان!

برای اینجانب جای نهایت خوشوقتی است که به یاری ذات لایزال ایزد متعال و به پشتوانه همکاری شما اندیشمندان گرامی و بذل مساعی همکاران ارجمندم در موسسه عالی بانکداری ایران، بانکها و دانشگاهها، سمینار آموزشی (Workshop) «مدیریت ریسک در بانکداری اسلامی» در طلیعه هفته بانکداری اسلامی آغاز به کار می کند.

همانطور که استحضار دارند، به دلیل وجود مخاطرات بسیار زیاد و ناشناخته ای که در همه جای دنیا فراروی فعالیت های سیستم بانکی قرار دارد، سالیان زیادی از برقراری نظام مدیریت ریسک در کشورهای دیگر می گذرد و باگذشت زمان، شیوه و روش های متعددی برای مقابله با آن اندیشیده و به کار گرفته شده است.

در کشور ما نیز در این زمینه مطالعات پراکنده ای به عمل آمده لکن این مطالعات هنوز به گونه متمرکز و منسجم مطرح نظر قرار نگرفته است. لذا با عنایت به اهمیت موضوع و علی الخصوص با آغاز فعالیت چند بانک خصوصی ضرورت ایجاب می نمود که یک بررسی و نقد جامع الاطراف پیرامون ابعاد مختلف آن انجام پذیرد.

در نیل بدین منظور، موسسه عالی بانکداری ایران با توجه به نظرسنجی های بعمل آمده در ارزیابی سمینارهای سالهای اخیر و با استفاده از نظرات هیأت عامل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصمم گردید که نخست، همایش سالانه بانکداری اسلامی را به شکل محدودتری درآورد تا امکان تبادل نظر و تعاطی افکار با حضور تنی چند از اساتید و کارشناسان برجسته داخلی و بین المللی به گونه تخصصی تر و کاربردی تر فراهم آید و فزون بر آن با عنایت بدین نکته که در ایران، به دلیل حمایت بیدریغ دولت از بانکهای دولتی، آنطور که شایسته است

کوشش در یافتن راه‌حلهای مناسب برای مقابله با مخاطرات مالی احتمالی به‌عمل نیامده است. «مدیریت ریسک در بانکداری اسلامی» به‌عنوان محور اصلی بحث سمینار آموزشی انتخاب گردد.

به اعتقاد ما، اکنون که نظام بانکداری در ایران، در راستای خصوصی شدن گام برمی‌دارد، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر احساس می‌شود تا تمهیداتی به‌کار گرفته شود که سرمایه‌های گذاران دستخوش زیان نگردد و در عین حال سپرده‌های عظیم مردم که صیانت آن بر عهده مقام سیاستگذار پولی می‌باشد از انواع نوسانات اقتصادی محفوظ بماند.

نیاز به تذکار نیست که در نگاه به ریسک، میان بانکداری ربوی و اصطلاحاً سنتی و بانکداری اسلامی، می‌باید قایل به تفاوت گردید. طبعاً بانکداری نوع اخیر، دنیایی ناشناخته است که تلاشش بیشتری را برای شناخت مخاطرات آن می‌طلبد.

بدیهی است در غیاب حمایت دولت از زیانهای احتمالی بانکها در بخش خصوصی که تماماً نشأت‌گرفته از ریسک‌های بر شمرده و یا ناشمرده می‌باشد، نظام بانکی ناگزیر باید خود را بیش از پیش، آماده و مجهز برای مواجهه با این مخاطرات بنماید.

این نگرانی از دو جهت و در رابطه با دو مقام حائز کمال اهمیت است:

۱- بانک مرکزی که به دلیل صیانت از سپرده‌های مردم، می‌باید با اتخاذ راهکارها و ارایه خط‌مشی‌ها و معیارهای مناسب، بانکها را ناگزیر از مدیریت ریسک برای مقابله با مخاطرات احتمالی بنماید، مخاطراتی که ماهیتاً سپرده‌های مردم را تهدید می‌کند.

۲- خود بانکها، به ویژه بانکهای خصوصی که می‌باید با نهایت درایت و هوشیاری مراقب باشند تا بر اثر مخاطرات احتمالی با مشکلاتی مواجه نگردند.

مجموعه این عوامل و نگرانیها، چنانچه اشاره شد، موسسه عالی بانکداری ایران را بر آن داشت تا این مسأله بسیار مهم را که علی‌الاطلاق مورد ابتلای سیستم بانکی، چه در نظام بانکداری ربوی و یا بانکداری اسلامی است در یک سمینار آموزشی تخصصی یک‌روزه مورد بررسی و تحلیل قرار دهد.

امید است با ارایه مقالات و نقد جامع‌الاطراف آنها، پرسش‌ها و پاسخ‌ها، تبادل نظر پیرامون مسایل مطروحه و ارایه راهکارها و رهنمودها، سمینار آموزشی یک‌روزه «مدیریت ریسک در بانکداری اسلامی» بتواند به اهداف تعیین شده خود نایل آید.